

**KONKURRANSEREGLEMENT
FOR FUNKSJONSHEMMEDE
(KR FH)**

20187

**Norges Rytterforbund
NRYF**

INNHOLDSFORTEGNELSE

KAP 1 – GENERELLE BESTEMMELSER

§ FH 10 – Generelt	2
§ FH 11 – Definisjoner	2
§ FH 12 – Stevnedeltagelse	2
§ FH 13 – Forholdet til KR I og grenreglementene	2
§ FH 14 – Klassifisering	3
§ FH 15 – Stevnekategorier	3
§ FH 16 – Ukorrekt <u>behandling-håndtering</u> av hest	3
§ FH 17 – Dommer, Steward	3
§ FH 18 – Påmelding til stevner	4

KAP 2 – DRESSUR

§ FH 20 – Konkurransbanen, oppvarmingsbanen og fremridningen	5
§ FH 21 – Hjelpepersonell	5
§ FH 22 – Antrekk, saling og bisling, hjelpemidler	6
§ FH 23 – Sits og hjelpere	7
§ FH 24 – Bedømming	7
§ FH 25 – Stevnekategori og kvalifisering	7
§ FH 26 – Klassespesifikasjoner, dressurprogram og premiering	8
§ FH 27 – Norgesmesterskap i dressur for ryttere med funksjonshemming	9
§ FH 28 – Hallmesterskap i dressur for ryttere med funksjonshemming	10

KAP 3 – KJØRING

§ FH 30 – Konkurransbanene, oppvarmingsbanen og oppvarmingen	11
§ FH 31 – Hjelpepersonell	11
§ FH 32 – Antrekk, utstyr og hjelpemidler	11
§ FH 33 – Hilsen	12
§ FH 34 – Bedømming	12
§ FH 35 – Klasser	12
§ FH 36 – NM for kusker med funksjonshemming	13

Tillegg 1 – Tillatte hjelpemidler mv i dressurridning 14

Tillegg 1 – Dressurprogrammer for funksjonshemmede 14

KAP 1 – GENERELLE BESTEMMELSER

§ FH 10 – Generelt

1. Virkeområde

Bestemmelsene i KR FH gjelder i tillegg til og gir unntak fra KR I og grenreglementene for utøvere med funksjonshemning og stevner/klasser for disse. "Funksjonshemmet" kan forkortes til "FH".

2. Hensikt

Hensikten er å integrere utøvere med funksjonshemning i NRYFs konkurranseaktivitet. Stevnearrangører skal tilstrebe å ha egne klasser for utøvere med funksjonshemning i de grener der dette er aktuelt.

§ FH 11 – Definisjoner

1. "En funksjonshemning er alle typer tap eller anormalitet av psykologisk, fysiologisk og anatomisk struktur eller funksjon" (WHO 1990:27).

En utøver med funksjonshemning er en utøver som er klassifisert etter gjeldende bestemmelser i Norges Idrettsforbund (NIF).

2. En klasse for utøver med funksjonshemning er en klasse som bare er åpen for utøvere klassifisert etter NIFs bestemmelser.

En klasse for utøver med funksjonshemning krever bare én startende, med unntak for Norgesmesterskap og Hallmesterskap.

§ FH 12 – Stevnedeltagelse

Utøver klassifisert som FH-utøver kan delta på ridestevner på følgende måter:

- I ordinære klasser
- I klasser for utøvere med funksjonshemning

§ FH 13 – Forholdet til KR I og grenreglementene

1. *I ordinære klasser* gjelder bestemmelsene i KR I og grenreglementene fullt ut. Utøveren deltar på like fot med og dømmes etter samme prinsipper som andre utøvere. Dispensasjon for spesielle hjelpemidler gis automatisk i hht utøverens klassifiseringskort. Bisling skal alltid være i hht klassens krav, og det kan ikke gis dispensasjon fra angitt bisling som hjelpemiddel. Kopi av utøvers klassifiseringskort skal legges ved anmeldelsen. Det ~~bør~~ skal fremkomme at utøveren har dispensasjon ved at ekipasjen merkes med "FH" på dommerprotokollen.

2. *I FH-klasser* (klasser for utøvere med funksjonshemning) gjelder KR I og grenreglementene med de tillegg/endringer som fremgår av KR FH.

3. Grønt kort og rytterlisens

a) **Generelt:** Se KR I § 131.

b) **For dressurryttere** kreves det Grønt kort fra nivåklasse 2 på Utvidet klubbstevne.

På D-stevne og høyere: For nivå 1 (Novice) kreves ikke rytterlisens. For Nivå 2 (Lag) kreves grunnlisens, og for Nivå 3 og 4 (Individuell og kür) kreves hovedlisens. I Norgesmesterskap og Hallmesterskap kreves hovedlisens uansett klassenivå/grad.

c) **For kusker** kreves det Grønt kort i hht KR IX § 929. På D-stevne og høyere kreves grunnlisen. For Norgesmesterskap kreves likevel hovedlisen.

4. Hesteregistrering, hestelisen og hestepass

Se KR I § 132. I Norgesmesterskap og Hallmesterskap kreves [hesteregistrering og](#) hestelisen uansett klassenivå/grad.

§ FH 14 – Klassifisering

1. a) Klassifiseringen skal sikre rettferdige konkurranser der rytterne konkurrerer mot likestilte. Klassifiseringen inndeles i grader (med tilhørende profil) etter funksjonshemmingens art.

b) **For dressurridning** er det fem grader: grad 1, 2, 3, 4 og 5, der grad 1 omfatter ryttere med størst funksjonshemming.

c) **For kjøring** er det to grader: I og II, der grad I omfatter kusker med størst funksjonshemming. Av sikkerhetshensyn kan blinde og svaksynte ikke delta i kjørekonkurranser.

2. Klassifiseringen utføres av klassifisør godkjent av NRYF og angis på et klassifiseringskort.

3. Klassifiseringen kan bare endres dersom det oppstår vesentlige endringer i funksjonshemmingen. En utøver kan selv be om å bli reklassifisert.

4. Nødvendige hjelpemidler som ikke er tillatt i hht reglementet, skal være spesielt beskrevet på klassifiseringskortet. Det er ikke mulig [å](#) gjøre unntak fra påbudt bisling for klassen.

5. Klassifiseringen skal kun ta hensyn til grad og type av funksjonshemming, og ikke vurdere ride- eller kjøreferdighetene.

6. Klassifiseringen plasserer utøverne i grupper gradert etter funksjonshemmingens art. Unntatt i åpne klasser og i nivåklasser kan utøverne kun starte i klasser for samme eller ~~en~~ høyere grad.

7. Korrekt og gyldig klassifiseringskort skal alltid bringes med og kunne vises fram på stevneplassen.

§ FH 15 – Stevnekategorier

Generelt: Se KR I § 140

§ FH 16 – Ukorrekt [behandling-håndtering](#) av hest (KR I § 174)

Hvis en FH-utøvers opptreden til hest eller i vogn under klassen *tydelig* påvirker hestens velferd negativt p.g.a. funksjonshemmingens art, men *uten hensikt*, kan hoveddommeren eliminere utøveren fra klassen eller stevnet. Beslutningen er endelig og kan ikke ankes. Slik eliminering er *ikke* å anse som en sanksjon.

§ FH 17 – Dommer, Steward (KR I Kap 6 og Tillegg 5)

1. Dommere

a) I FH-klasser i dressurridning skal dommerne være autorisert i hht KR I Tillegg 5.4, men minst DDI.

I *klubbklasser* kan DDA dømme etter de generelle bestemmelsene i KR I Tillegg 5.4.

Ved *NM-D-FH* og *HM-D-FH* skal dommerne for gradene 1-4 være minst DDII, mens dommere for grad 5 skal være enten DDIII eller FEI-dommer (C/I/O) for Para-Equestrian. Det skal i disse mesterskapene brukes dommere med erfaring fra dømming av FH-ryttere.

b) I andre grener gjelder de generelle kravene i KR I Tillegg 5.

2. Ved klasser for FH-utøvere bør *steward* ha kunnskap om og kontrollere bruk av hjelpemidler o.l. Ved *NM-D-FH* skal det alltid være slik *steward*. Det bør være en klassifisør tilstede under alle mesterskap.

§ FH 18 – Påmelding til stevner (KR I § 144)

Kopi av utøvers klassifiseringskort skal legges ved anmeldelsen.

KAP 2 – DRESSUR

§ FH 20 – Konkurransbanen (KR IV § 430), oppvarmingsbanen og fremridningen (KR I § 1356, KR IV § 431)

1. Ved FH-klasser med blinde/svaksynte deltagere bør bokstavskiltene på oppvarmingsbanen og konkurransbanen være minst 1 m høye og malt med tydelig svart/hvitt kontrast. Bokstavene skal være minst 70 cm høye med minst 15 cm tykke streker.

I FH-klasser med psykisk utviklingshemmede bør det i tillegg til bokstaver brukes standardiserte piktogrammer.

2. Det er tillatt å leie hesten uten rytter noen få runder på oppvarmingsbanen før FH-rytteren setter seg opp for at hesten skal kunne venne seg til omgivelsene av hensyn til sikkerheten.

3. *Under mesterskap* kan ingen andre enn den/de rytter(e) som skal starte hesten, arbeide den fra salen på stevneplassen, med unntak for hester som skal starte i grad 1, 2 eller 3. Disse kan arbeides fra salen opptil 30 minutter daglig av en annen rytter. For alle grader gjelder at andre enn rytteren kan skritte hesten på løs tøyle og arbeide den fra bakken. De siste 15 minuttene før ekvipasjen skal starte, kan ingen annen enn den konkurrerende rytteren sitte på hesten eller skolere den fra bakken. All ridning av andre enn den startende rytteren skal meldes til stewarden.

§ FH 21 – Hjelpepersonell

1. Generelt

Bruk av hjelpepersonell som nevnt under b, c og d i denne paragraf kommer ikke i konflikt med KR IV § 440.2 om leing av hesten eller § 440.9 om ikke tillatt hjelp. Det er også tillatt å gi hjelp som er nødvendig av sikkerhetsmessige årsaker. Hjelpepersonell må ellers ikke gi annen hjelp enn det som er angitt i denne paragraf, ellers blir ekvipasjen eliminert.

2. Programleser (KR IV § 440.1 og 9)

Kun utøvere som har dette angitt som mulig hjelpemiddel på klassifiseringskortet, får bruke programleser. Programleseren får bare hjelpe til med å angi rideveier og gangarter. Vedkommende får oppholde seg på valgfri plass inne på eller utenfor banen.

3. Roper (KR IV § 440.9)

Synshemmede ryttere kan bruke roper, dvs. en eller flere personer som er utplassert på banen og markerer hver bokstav gjennom å rope den så snart den er aktuell for rytteren. Ved bruk av flere ropere skal disse være plassert 2 m innenfor firkantsporet. Ved bruk av én roper kan denne bevege seg rundt på eller utenfor banen etter behov. Roper må ikke være slik plassert at han skygger for dommer(ne).

Rytteren får ri en runde på hver hånd rundt firkantsporet og vende en gang gjennom banen før start for å gjøre seg kjent med banen og roperne.

4. Leier (KR IV § 440.2 og 9)

I klasser med leier skal det brukes leietøyle festet med deltatøyle til bittringene.

Leieren skal sørge for ekvipasjens sikkerhet, men ikke påvirke hesten eller rytteren.

§ FH 22 – Antrekk, saling og bisling, hjelpemidler (KR IV § 425, § 426)

1. Antrekk, sporer og pisk

a) Bestemmelsene om antrekk, inkludert sikkerhetshjelm, pisk og sporer i § 425 gjelder med de unntak eller tillegg som fremgår av dette reglement eller klassifiseringskortet. Vanter/hansker er frivillig.

b) Sporer er valgfritt.

c) Én pisk (inntil 120 cm lang) er tillatt. To pisker kan brukes dersom det er angitt på klassifiseringskortet. Eventuelle tilpasninger av pisk(e) må godkjennes av Chief steward.

d) Ryttere som bruker stighbøyer, må bruke ridesko/støvler med hæl, eller benytte tåhette. Lukkede stighbøyer eller tåhetter er alltid tillatt. Magnetplater under ridesko/støvler og magnetiske stighbøyer er tillatt.

e) Blinde/svaksynte skal bære eget medbrakt gult armbind når de er til hest på stevneområdet.

2. Saling og bisling

a) Bestemmelsene om saling og bisling i KR IV § 426 gjelder med de unntak eller tillegg som fremgår av dette reglement eller klassifiseringskortet. I klasser med leier skal det brukes leietau iflg. § FH 22 d).

b) *Bislingen* i FH-programmer er valgfritt trinse eller kandar.

Tøyler med innskutt elastiske deler er tillatt. Kandar der stangtøylen og trinsetøylen er føyd sammen, er tillatt.

Alle tøyler må være i direkte kontakt med rytteren. Fottøyler og munntøyler kan ikke brukes sammen eller sammen med tøyler som holdes av rytterens hender eller armer.

Hvis tøyler ikke brukes på konvensjonell måte, må de likevel gå i så rett linje som mulig fra rytterens kontaktpunkt med tøyler til hestens munn. Dersom rytteren har to svært korte armer, kan tøyler løpe gjennom ringer festet til forkant av salen med bevegelige lærstropper, dersom det er angitt på klassifiseringskortet.

c) Enhver type veltilpasset *sal*, som er egnet for hesten og rytteren, er tillatt. Salen dybde må være maksimalt 12 cm målt fra dypeste punkt i setet under rytterens vekt og opp til en rett linje mellom for- og baksvisselen.

Et inntil 30 cm bredt håndtak kan være festet foran eller over forsvisselen. Det må ikke komme mer enn 10 cm opp fra forsvisselen ved bruk. Bruk av fast håndtak er bare tillatt hvis det er angitt på klassifiseringskortet.

Brystplate og halsring er tillatt.

d) Det skal være angitt på klassifiseringskortet dersom rytter skal eller kan ri uten *stighbøyer*. Dersom rytter kan velge fra gang til gang, må stevnearrangøren få informasjon om hvorvidt rytteren starter med stighbøyer eller ikke.

En tynn rem av velcro eller lær kan brukes til å feste stighbøylen til gjorden som støtte for sjenklene. Elastiske gummistropper kan brukes for å holde føttene på plass i stighbøyler.

3. Hjelpemidler mm

a) Andre hjelpemidler eller proteser, og andre avvik fra krav om antrekk, saling og bisling enn det som fremgår av dette reglementet, er bare tillatt hvis det er angitt på klassifiseringskortet.

b) Ingen tilpassing av salen eller utstyret for øvrig må kunne hindre rytteren i å komme fri fra hesten i tilfelle fall.

c) Det kan ikke gis unntak fra påbudt bisling for klassen.

§ FH 23 – Sits og hjelpere (KR IV § 410.7, § 440.12)

1. Generelt

Rytteren skal sitte balansert og stødig i salen, og i så stor grad som mulig i overensstemmelse med de generelle kravene til sits i hht KR IV.

2. Tøylegrep

Rytter som pga sin funksjonshemming ikke kan ha tøylegrep med to hender, kan ri med andre typer tøylegrep, ved hjelp av arm(er), føtter eller munn. Alle avvik fra tøylegrep med to hender skal være angitt på klassifiseringskortet. Ved bruk av fottøyer eller munntøyer er det ikke tillatt å bruke hender eller armer på tøylene.

3. Hilsning

Rytteren kan hilse ved å nikke med hodet uten å slippe noe tak i tøylene. ~~Dette skal være angitt på klassifiseringskortet.~~

4. Stemme

I alle klasser for grad 1, 2 og 3 er moderat stemmehjelp tillatt. I øvrige klasser er stemmehjelp kun tillatt for utøvere som har dette angitt som hjelpemiddel på klassifiseringskortet.

5. Lettridning/nedsitting i trav

I FH-klasser kan alt trav ris som lettridning eller nedsitting.

I ordinære klasser kan rytter velge mellom lettridning og nedsitting bare dersom det er angitt på klassifiseringskortet. Rytter som i flg klassifiseringskortet rir uten stighbøyer, kan likevel sitte ned selv om det er angitt lettridning i programmet.

§ FH 24 – Bedømming

1. I utgangspunktet skal FH-klasser bedømmes etter de generelle prinsipper for dømming av dressur.

2. Ved bedømming av rytteren i FH-klasser er rytterfølelse, rideferdighet og nøyaktighet viktig i alle grader.

I ordinære klasser dømmes FH-ryttere på lik linje med andre ryttere i klassen.

3. Innridning på banen må skje innen 60 sek etter at dommeren har gitt startsignal. I kür må likevel innridning skje innen 20 sek etter start av musikken.

§ FH 25 – Stevnekategori og kvalifisering

1. Klassifisering

FH-klasse kan lukkes for grupper etter FH-klassifisering eller holdes åpne på tvers av klassifiseringer.

2. Nivåklasser

a) To eller flere program på samme nivå, men beregnet for ryttere med ulik klassifisering, kan inngå i én nivåklasse:

- Nivåklasse 1: Novice Grad 1, 2, 3, 4 og 5
- Nivåklasse 2: Lag Grad 1, 2, 3, 4 og 5
- Nivåklasse 3: Individuell Grad 1, 2, 3, 4 og 5
- Nivåklasse kür: Kür Grad 1, 2, 3, 4 og 5

Den med høyest prosentresultat er vinner av klassen.

b) Rytteren kan starte i det programmet han er kvalifisert for etter prestasjon, uavhengig av hvilken grad han er klassifisert i. F.eks. kan en rytter som er klassifisert som grad 5, likevel velge å ri et grad 3-program i en nivåklasse dersom han rideteknisk ikke er klar for å starte i grad 5.

Unntak: Ved alle mesterskap må rytteren ri de programmene som gjelder for den graden han er klassifisert i.

3. Stevnekategorier

b) Klubbstevner

Alle FH-klasser
Ingen kvalifisering.

c) Distriktsstevner

Alle FH-klasser.
Ingen kvalifisering.

d) Landsstevner

Alle FH-klasser.
Ingen kvalifisering.

e) Elitestevner

Alle FH-klasser
Kvalifisering: Rytteren må minst ha oppnådd 58 % i klassenivået under én gang på minst D-stevne i løpet av de to siste kalenderår. Både FH-klasser og standardklasser er kvalifiserende. Kür-klasser er ikke kvalifiserende.

§ FH 26 - Klassepesifikasjoner, dressurprogram og premiering

1. FH-programmene deles inn i *grader* (etter klassifisering) og *klassenivå* (etter vanskelighetsgrad). Dessuten *kür*. Programmene er tilpasset funksjonshemmingsnivået i hver enkelt grad. Grad og klassenivå er angitt på hvert enkelt program.

De gjeldende dressurprogrammene ligger ~~til enhver tid~~ på NRYFs hjemmeside.

2. Kommer to ekvipasjer på samme sluttsum i *kür*, skal ekvipasjen med høyest karakter for kunstnerisk inntrykk plasseres først.

3. På L- og E-stevner er det pengepremier i alle klasser ([jf KR I § 147](#)).

§ FH 27 – Norgesmesterskap i dressur for ryttere med funksjonshemming (NM-D-FH) (KR I Kap. 5)

1. Generelt. Se KR I Kap. 5

2. Kvalifisering

Alle NM-D-FH-klassene er åpne for kvalifiserte ryttere som er klassifisert for den aktuelle grad. Ekvipasjen må minst ha oppnådd 60% i sin grad i høyeste klassenivå NM-D-FH går i, to ganger på minst L-stevne i løpet av de to siste kalenderår. Både FH-program og ordinære dressurprogram på minst tilsvarende vanskelighetsnivå regnes som kvalifiserende. Kür er ikke kvalifiserende. For resultater som er oppnådd før 01.03.2017, teller programmer for grad 1a som grad 1, grad I b som grad 2, grad II som grad 3, grad III som grad 4 og grad IV som grad 5.

3. Mesterskap og klasser

a) Det arrangeres følgende mesterskap:

- Grad 1
- Grad 2
- Grad 3
- Grad 4
- Grad 5

To eller flere grader kan slås sammen til ett felles mesterskap dersom det er færre enn 3 startende i en av gradene. Mesterskapet går da i nivåklasser for de aktuelle gradene.

b) Mesterskapene arrangeres over 3 dager

Dag 1: NM 1. avdeling.

Dag 2: NM 2. avdeling.

Dag 3: NM 3. avdeling (finale) og trøsteklasser.

NM 1. og 2. avdeling går i standardprogrammer, med 2. avdeling i et vanskeligere program enn 1. avdeling. NM 3. avdeling går i kür.

Programmene bestemmes av Grenutvalget for funksjonshemmede (GU-FH) innen 31. des. året før og offentliggjøres i NRYFs informasjonsorganer.

4. Startrekkefølge

I 1. og 2. avdeling bestemmes startrekkefølgen etter vanlig loddtrekning. I 3. avdeling (finalen) starter ekvipasjene i omvendt rekkefølge av resultatet etter de to første avdelingene, men i grupper inndelt etter grad.

Ved 3–12 startende i 1. avdeling går alle til finalen. Ved flere enn 12 startende går de to tredeler (opphøyd til nærmeste hele tall) som har best sammenlagt resultater etter de to første avdelingene til finalen, dog maks. 12 ekvipasjer. De resterende ekvipasjene starter i trøsteklassen, der startrekkefølgen avgjøres ved loddtrekning.

5. Resultatberegning

Prosentresultat fra 1. avdeling + prosentresultat fra 2. avdeling + prosentresultat fra 3. avdeling = konkurransepoeng. Ekvipasjen med høyest antall konkurransepoeng er vinner. Dersom det er flere ekvipasjer på medaljeplass med samme antall konkurransepoeng, er den best som har høyest prosentresultat i 3. avdeling. Dersom det fremdeles er flere på samme medaljeplass, er den best som har høyest prosent for «kunstnerisk inntrykk» i 3. avdeling. Ved fortsatt lik plassering på 1.-plass, blir det omridning om gullmedaljen i samme program som for 3. avdeling.

§ FH 28 – Hallmesterskap i dressur for ryttere med funksjonshemming (HM-D-FH) (KR I Kap. 5, § 151.2)

1. Generelt. Se KR I Kap. 5, § 151.2

2. Kvalifisering. Alle HM-D-FH-klassene er åpne for kvalifiserte ryttere som er klassifisert for den aktuelle grad. Ekvipasjen må minst ha oppnådd 58% i høyeste klassenivå HM-D-FH går i en gang på minst D-stevne i løpet av de to siste kalenderår. Kür er ikke kvalifiserende. For resultater som er oppnådd før 01.03.2017, teller programmer for grad 1a som grad 1, grad I b som grad 2, grad II som grad 3, grad III som grad 4 og grad IV som grad 5.

3. Mesterskap og klasser

a) Det arrangeres følgende mesterskap:

Grad 1

Grad 2

Grad 3

Grad 4

Grad 5

Gradene kan (to eller flere) slås sammen til ett felles mesterskap dersom det er færre enn 3 startende i en av gradene. Den med høyest konkurransepoeng er vinner.

b) Mesterskapet går over to avdelinger. I 1. avdeling bestemmes startrekkefølgen etter vanlig loddtrekning. I 2. avdeling starter ekvipasjene i omvendt rekkefølge av resultatet etter første avdeling, men i grupper inndelt etter nivå.

c) Klassene bestemmes av Grenutvalget for funksjonshemmede (GU-FH) innen 31. des. året før og offentliggjøres i NRYFs informasjonsorganer.

4. Resultatberegning

Prosentresultat fra 1. avdeling + prosentresultat fra 2. avdeling = konkurransepoeng. Ekvipasjen med høyest antall konkurransepoeng er vinner. Dersom det er flere ekvipasjer på medaljeplass med samme antall konkurransepoeng, er den best som har høyest prosentresultat i 2. avdeling. Dersom det fremdeles er flere på samme medaljeplass, er den best som har høyest sum «alment inntrykk» fra 1. avd. + 2. avd. Ved fortsatt lik plassering på 1.-plass, blir det omridning om gullmedaljen i samme program som for 2. avdeling.

KAP 3 - KJØRING

§ FH 30 – Konkurransbanene, oppvarmingsbanen og oppvarmingen

1. Mål for baner skal være i hht KR IX dersom ikke annet er angitt i dette reglementet. Jf KR I § 13~~65~~ og KR IX §§ 931, 941, ~~951~~ og 9561.

2. Medhjelper for kusk i Grad I har lov til å arbeide hesten for hånd og dessuten kjøre hesten i 20 minutter under oppvarming. De siste 15 minutter før start kan ingen andre enn den konkurrerende kusken selv kjøre hesten. All kjøring av andre enn den startende rytteren skal meldes på forhånd til stewarden.

3. Kusk kan inspisere banen i motorisert kjøretøy hvis det er spesifisert i klassifiseringskortet.

§ FH 31 – Hjelpepersonell

1. Bruk av hjelpepersonell som nevnt i denne paragraf, kommer ikke i konflikt med KR IX §927 om ikke tillatt hjelp. Det er alltid tillatt å gi hjelp som er nødvendig av sikkerhetsmessige årsaker. Hjelpepersonell må ellers ikke gi annen hjelp enn det som er angitt som tillatt i denne paragrafen, ellers blir ekvipasjen eliminert. Ansvaret for bruk av tillatt hjelp ligger hos kusken. All nødvendig assistanse skal være spesifisert i klassifiseringskortet.

2. Grad I-kusk må til enhver tid ha en groom på vognen, som er funksjonsfrisk, hestekyndig og minst 18 år gammel.

3. Ved *A-konkurranse* (dressur) og *C-konkurranse* (presisjon) skal ekvipasjen ha en medhjelper hhv ved utsiden av railen ved A og ved innkjøringen til presisjonsbanen for å gi nødvendig assistanse ved innkjøringen.

3. Ved *B-konkurranse* (maraton) kan grad I-kusk ha en ekstra medhjelper, enten på vognen eller bak vognen på sykkel. På E-etappen skal grad I-kusk ha en ekstra medhjelper, enten på vognen eller bak vognen på sykkel, moped eller lignende. Medhjelper som ikke sitter på vognen, har ikke lov å kjøre inn i hinderet, men må vente utenfor til ekvipasjen har kjørt gjennom hinderet.

4. Groomen har ikke lov til å assistere i tømmehåndtering, med unntak av nødsituasjoner og av sikkerhetshensyn. Slik assistanse straffes med 20 straffepoeng for hver gang.

5. Under A- og C- konkurransene må groomen sitte slik at han kan hjelpe hvis nødvendig. OD kan bestemme hvor groomen skal sitte på vognen.

§ FH 32 – Antrekk, utstyr og hjelpemidler

1. Antrekk og pisk

a) Bestemmelsene om antrekk, inkludert sikkerhetshjelm, sikkerhetsvest og pisk i KR IX § 923 gjelder med de unntak eller tillegg som fremgår av dette reglement eller klassifiseringskortet.

b) Kun én pisk tillatt på vognen. Pisken kan benyttes av kusken eller av groomen, hvis det fremgår av klassifiseringskortet.

2. Vogner, seletøy, hodelag og skoing

a) Bestemmelsene om vogner, seletøy, hodelag og skoing i KR IX §§ 924 og 925 for klasse MB gjelder med de unntak eller tillegg som fremgår at dette reglement eller klassifiseringskortet.

b) Vogner for enspent kan ha 2 eller 4 hjul. Oppblåsbare hjul er tillatt i alle delkonkurranser og klasser.

c) Overdommer eller Teknisk Delegat kan nekte bruk av en vogn ut fra hensynet til sikkerhet, hestevelferd og rettferdige konkurranser.

3. Hjelpemidler og spesialutstyr

a) Dersom rullestol benyttes, skal denne sikres. Stropper eller fester for rullestolen skal være lette å løse ut.

b) Puter, formede seter, midjehøye rygg- og sidestøtter og armstøtter tillatt. I B- konkurransen kan kusk anvende et mavebelte/stropp som festes i vognen i den ene enden, går rundt kuskens midje og holdes av medhjelper i den andre enden uten å være surret fast på noen som helst måte. Eventuelle støtteanordninger skal kontrolleres av steward før start i A-konkurransen.

c) Kusken kan kjøre med tømmene i en eller to hender. Det er lov å bruke «løkker», eller tilsvarende i alle delkonkurranser hvis det er spesifisert på klassifiseringskort.

d) Andre hjelpemidler, proteser og andre avvik fra krav om antrekk, påseling og vogner enn det som fremgår av dette reglementet, er bare tillatt hvis det er angitt på klassifiseringskortet.

4. Fastspenning

Ingen tilpasning av vognen eller utstyret forøvrig må kunne hindre kusken eller medhjelper i å komme fri fra vognen eller annet utstyr i tilfelle fall. Fastspenning medfører at ekvipasjen blir eliminert.

5. Brems

Groomen kan om nødvendig bruke bremsen, men vil bli straffet med 20 straff hver gang. Kusken kan bruke håndbrekk.

§ FH 33 – Hilsen

Kusken kan hilse med hodenikk uten å slippe kontakt med tømme med noen hånd, hvis dette er spesifisert på klassifiseringskort.

§ FH 34 – Bedømming

FH-klasser bedømmes etter de generelle prinsipper for dømming av kjøring i hht KR IX.

§ FH 35 – Klasser

1. Klassenivå

a) Kusker i Grad I og Grad II starter i samme klasse, men premieres hver for seg.

b) Klassenivået for begge grader er MB FH. Beskrivelsen av klasse MB i hht KR IX gjelder med de tillegg og endringer som er gitt i dette reglementet.

2. A-Konkurransen

Alle dressurprogram nivå MB for funksjonsfriske samt Dressurtest 4 FH kan brukes. De gjeldende dressurprogram ligger til enhver tid på NRYFs hjemmeside.

For dressurtest 4 FH gjelder følgende for spanntype, dressurprogram og banemål:

MB FH	H/P	Enspent/par	Dressurtest 4 FH	40x(80)100 m
-------	-----	-------------	------------------	--------------

3. B-Konkurransen

a) B-konkurransen går over 3 etapper.

Etappe	Makslengde	Gangart	Makstempo	
			Hest	Ponni
A	6km	Fritt	15km/t	14km/t
D	1km	Skritt	7km/t	6km/t
E	8km	Fri – med unntak av fra siste hinder og til mål, eller siste 500m. Se KRIX §9 ~~454.2~~	14km/t	13km/t

b) Total lengde for maratonbanen skal ikke overskride 15 km. Det skal tas hensyn til forventet standard i klassen.

Det skal være maksimalt 6 hinder i E-etappen.

c) Det skal foretas en sikkerhetskontroll av vognen før start i etappe A og i 10 minutters pausen etter etappe D.

4. C-konkurransen

Maksimumstiden beregnes etter en hastighet på 210m/min for både hest og ponni. I omkjøring kan makstid med hastighet på 220m/min brukes.

§ FH 36 – Norgesmesterskap for kusker med funksjonshemming

Det avholdes foreløpig ikke eget NM-K-FH.

Tillegg 1 – Tillatte hjelpemidler~~Tillegg 1 – Dressurprogrammer i ridning for funksjonshemmede~~ mv i dressurridning – FH-klasser

Tabellen viser en oppsummering av tillatte hjelpemidler mv for FH-ryttere i FH-klasser. Andre hjelpemidler mv er bare tillatt hvis det er angitt på klassifiseringskortet. Ved start i ordinære dressurklasser må alle disse hjelpemidlene være angitt på klassifiseringskortet, jf §FH13.

<u>Bruk av stemmen i grad 1, 2 og 3</u>	<u>§ FH 23.4</u>
<u>Hilse bare med hodet</u>	<u>§ FH 23.3</u>
<u>Valgfritt lettridning/nedsitting i trav</u>	<u>§ FH 23.5</u>
<u>Valgfritt å bruke hansker og sporer</u>	<u>§ FH 22.1.a-b</u>
<u>Maks 12 cm dybde på setet i salen</u>	<u>§ FH 22.2.c</u>
<u>Mykt håndtak på salen</u>	<u>§ FH 22.2.c</u>
<u>1 pisk</u>	<u>§ FH 22.1.c</u>
<u>Halsring eller fortøy</u>	<u>§ FH 22.2.c</u>
<u>Sammenføyde tøyler på kandar</u>	<u>§ FH 22.2.b</u>
<u>Tøyler med innskutte elastiske deler</u>	<u>§ FH 22.2.b</u>
<u>Strikk på stighbøyler (til foten)</u>	<u>§ FH 22.2.d</u>
<u>Magnetiske plater under ridesko/støvler og magnetiske stighbøyler</u>	<u>§ FH 22.2.d</u>
<u>Lukkede stighbøyler/tåhetter</u>	<u>§ FH 22.1.d</u>

~~**Grad I**
FH 1 – FEI Para Equestrian Grad I Novice A 2017 (Skritt LB)
FH 2 – FEI Para Equestrian Grad I Novice B 2017 (Skritt LB)
FH 3 – FEI Para Equestrian Grad I Team 2017 (Skritt LA)
FH 4 – FEI Para Equestrian Grad I Individuell 2017 (Skritt LA)
FH 5 – FEIs Para Equestrian Grad I Kür 2017 (Skritt LB)~~

~~**Grad II**
FH 6 – FEI Para Equestrian Grad II Novice A 2017 (Trav LB)~~

~~FH 7 – FEI Para Equestrian Grad II Novice B 2017 (Trav LB)
FH 8 – FEI Para Equestrian Grad II Lag 2017 (Trav LB)
FH 9 – FEI Para Equestrian Grad II Individuell 2017 (Trav LA)
FH 10 – FEIs Para Equestrian Grad II Kür 2017 (Trav LB)~~

~~Grad _____ III~~

~~FH 11 – FEI Para Equestrian Grad III Novice A 2017 (Trav LB)
FH 12 – FEI Para Equestrian Grad III Novice B 2017 (Trav LA)
FH 13 – FEI Para Equestrian Grad III Team 2017 (Trav LA)
FH 14 – FEI Para Equestrian Grad III Individuell 2017 (Trav LA)
FH 15 – FEIs Para Equestrian Grad III Kür 2017 (Trav LA)~~

~~Grad _____ IV~~

~~FH 16 – FEI Para Equestrian Grad IV Novice A 2017 (Galopp LB)
FH 17 – FEI Para Equestrian Grad IV Novice B 2017 (Galopp MC)
FH 18 – FEI Para Equestrian Grad IV Team 2017 (Galopp MC)
FH 19 – FEI Para Equestrian Grad IV Individuell 2017 (Galopp MC)
FH 20 – FEIs Para Equestrian Grad IV Kür 2017 (Galopp MC)~~

~~Grade _____ V~~

~~FH 21 – FEI Para Equestrian Grad V Novice A 2017 (Galopp MC)
FH 22 – FEI Para Equestrian Grad V Novice B 2017 (Galopp MC)
FH 23 – FEI Para Equestrian Grad V Team 2017 (Galopp MC)
FH 24 – FEI Para Equestrian Grad V Individuell 2017 (Galopp MC)
FH 25 – FEIs Para Equestrian Grad V Kür 2017 (Galopp MB)~~

De til gjeldende dressurprogrammene ligger på NRYFs hjemmeside.